

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS
KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» mobil: +421 908 69 55 31, +421 949 338 396
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » IBAN: SK98 5200 0000 0000 0551 9629

V Košiciach, 24.4.2023

Najvyšší súd SR: Súdny nižšej inštancie pochybili, keď zamietli antidiskriminačnú žalobu proti štátnym inštitúciám v prípade namietanej segregácie rómskych detí na základnej škole v Terne

Najvyšší súd SR vyhovel nášmu dovolaniu v medializovanom súdnom prípade namietanej segregácie rómskych detí na základnej škole v Terne. Svojím [uznesením](#) zrušil rozsudky súdov nižšej inštancie a vec opätovne vrátil Okresnému súdu v Prešove na ďalšie konanie. Najvyšší súd na rozdiel od nižších súdov dospel k záveru, že sme v konaní uniesli svoju časť dôkazného bremena. Teraz je na žalovaných štátnych inštitúciách, aby preukázali, že svojim rozhodnutiami o nastavení školských obvodov nediskriminovali.

Žalobu sme ako mimovládna organizácia Poradňa pre občianske a ľudské práva - podali proti Ministerstvu školstva SR a okresnému úradu v Prešove v januári 2016 ako verejnú žalobu podľa antidiskriminačného zákona. V strategickom súdnom konaní sme namietali, že v dôsledku prijatých rozhodnutí o určení školského obvodu, ktoré nezohľadnili kapacitné problémy školy a zároveň nečinnosti zodpovedných štátnych orgánov, dochádza na základnej škole s materskou školou v Terne k segregácii rómskych detí.

Na súde sme sa domáhali toho, aby súd žalované štátne orgány – Ministerstvo školstva SR a Okresný úrad v Prešove (v súčasnosti už Regionálny úrad školskej správy v Prešove) - zaviazal k prijatiu účinných opatrení, ktoré protiprávny stav na škole odstráni a do budúcnosti zabráni segregácii.

V rámci súdneho konania poskytla súdu svoje stanovisko k prípadu aj bývalá Verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová, ktorá situáciu v danej lokalite z vlastnej iniciatívy zmapovala. Jej stanovisko v súdnom konaní podporilo našu argumentáciu.

Okresný súd v Prešove [rozsudkom](#) z februára 2019 našu žalobu zamietol a Krajský súd v Prešove [rozsudkom](#) z augusta 2020 v celom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Nižšie súdy konštatovali, že sme v súdnom konaní neuniesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že rozhodnutiami žalovaných štátnych inštitúcií došlo k segregácii rómskych detí na príslušnej základnej škole. V decembri 2020 sme preto podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie na Najvyšší súd SR.

Najvyšší súd svojím uznesením z 28.3.2023, ktoré bolo doručené v Apríli 2023, zrušil rozsudky krajského a okresného súdu a vec opätovne vrátil Okresnému súdu v Prešove na ďalšie konanie a rozhodnutie. Vo svojom uznesení poukázal na svoj nedávny [rozsudok](#) v prípade segregácie rómskych detí na základnej škole Stará Ľubovňa – Podsadek a tiež na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva v prípadoch diskriminácie rómskych detí v prístupe k vzdelaniu.

Najvyšší súd na rozdiel od okresného a krajského súdu konštatoval, že sme v konaní ako žalujúca strana uniesli svoju časť dôkazného bremena a teraz je v konaní na žalovaných štátnych inštitúciách, aby preukázali, že svojim rozhodnutiami nediskriminovali.

Vanda Durbáková, právna zástupkyňa Poradne pre občianske a ľudské práva ako žalobcu v súdnom spore k uzneseniu Najvyššieho súdu povedala:

„Jedná sa už o druhé rozhodnutie Najvyššieho súdu v prípade segregácie rómskych detí vo vzdelávaní za pomerne krátku dobu. Prichádza v čase kedy Slovensko čelí žalobe aj zo strany Európskej komisie na Súdnom dvore EÚ. Zodpovedné štátne orgány musia konečne začať konať a z plánu obnovy financovať opatrenia vedúce k odstraňovaniu segregácie, a nie k jej prehlbovaniu v podobe rozširovania kapacít segregovaných rómskych škôl. Okrem iných opatrení musia určovať školské obvody tak, aby podporovali rôznorodosť detí naprieč základnými školami a neprispievali k segregácii znevýhodnených rómskych detí.“

V ďalšom konaní bude okresný súd opätovne posudzovať, či prijatými rozhodnutiami žalovaných inštitúcií došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a tým nami namietanej segregácii rómskych detí.”

***

Chceme poďakovať nadáciám Open Society Foundations, Sigrid Rausing Trust, ACF - Slovakia a ďalším donorom, ktorí podporili našu prácu na tomto prípade a umožnili dosiahnuť toto súdne rozhodnutie.

KONTAKTY: Vanda Durbáková – právna zástupkyňa žalobcu, tel. č.: 0908 695 531; e-mail: poradna@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a bezplatného právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).